

Číslo: 1031/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch 08. 02. 2022, 09. 02. 2022, 15. 02. 2022 a 18. 02. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Diagnostické centrum, Slovinská 1, Bratislava	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy v Bratislave

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ľubica Murínová, riaditeľka diagnostického centra
PaedDr. Helena Kočnerová, zástupkyňa riaditeľky

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 1031/2021-2022 zo dňa 01. 02. 2022
inšpekciu vykonali:

PaedDr. Katarína Kevická Marčeková, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava .....

RNDr. Mária Šimková, školská inšpektorka, ŠIC Bratislava .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav poskytovanej starostlivosti deťom vo výchove a dodržiavanie detských a ľudských práv v špeciálnych výchovných zariadeniach – diagnostických centrách (DC), reedukačných centrách (RC) a liečebno-výchovných sanatóriách (LVS)

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bolo štátne špeciálne výchovné zariadenie (ŠVZ) s nepretržitou prevádzkou s výchovným a vyučovacím jazykom slovenským. Zabezpečovalo diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, poskytovalo poradenské služby, vypracúvalo diagnostické správy a odporúčania o umiestnení detí po ukončení pobytu. Pri DC bola zriadená materská škola s kapacitou 16 detí predškolského veku. Súčasťou zariadenia bolo Centrum špeciálnopedagogického poradenstva a prevencie. Zariadenie poskytovalo starostlivosť celkom 31 deťom vo veku 6 až 15 rokov, z toho 24 deťom základnej školy a 7 deťom špeciálnej základnej školy s dĺžkou pobytu od 3 do 6 mesiacov. 24 detí bolo prijatých s poruchami správania a 7 s poruchami správania v kombinácii s mentálnym postihnutím. Ku dňu inšpekcie DC evidovalo z 31 detí 22 chlapcov a 9 dievčat. Deti boli umiestnené z regiónov Bratislavského, Nitrianskeho, Trnavského, Trenčianskeho a Banskobystrického kraja. 8 detí pochádzalo z funkčných rodín, 19 z nefunkčných rodín a 4 z Centier pre deti a rodiny (detských domovov). Najčastejším dôvodom ich umiestnenia boli kombinované príčiny najmä agresivita a psychiatrické diagnózy u 11 detí, záškoláctvo u 8 detí, drobné krádeže u 4 detí, sklon k závislostiam (drogy, alkohol) u 4 detí, poškodzovanie

cudzej veci u 2 detí, predčasný pohlavný styk u 1 dieťaťa a úteky z domu u 1 dieťaťa. Z celkového počtu detí bolo na základe žiadosti zákonného zástupcu prijatých 13 a na základe neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu 18 detí. Na plnenie diagnostických úloh bolo v DC zriadených 6 diagnostických tried spojených ročníkov a 6 diagnostických skupín. Zariadenie malo zriadené záchytné oddelenie s 2 karanténnymi miestnosťami.

Výchovo-vzdelávací proces zabezpečovali 2 vedúci zamestnanci (riaditeľka, zástupkyňa riaditeľky) a 29 pedagogických a odborných zamestnancov, z nich 7 vychovávateľov vrátane vedúceho výchovy, 4 pomocní vychovávateľa, 2 noční vychovávateľa v rozsahu 1,5 úväzku, 3 sociálni pracovníci v rozsahu 2,5 úväzku, 1 liečebný pedagóg, 4 psychológovia, 1 zdravotná sestra a 7 učiteľov. Podľa vyjadrenia riaditeľky v informačnom dotazníku skutočný stav personálneho zabezpečenia nebol postačujúci a pre potreby zariadenia by požadovala ďalšie 2 pracovné sily pomocného vychovávateľa na celý úväzok a lekára na polovičný úväzok.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Zistenia z riadenia ŠVZ

Koncepcia a rámec ŠVZ

DC malo zrozumiteľnú a prepracovanú koncepciu rozvoja zariadenia s jasne formulovanými cieľmi vykonávať a skvalitňovať špeciálno-pedagogickú diagnostiku a reedukáciu s určením čo najlepšej prognózy ďalšieho vzdelávania dieťaťa, monitorovať postup umiestňovania detí do záchytnej miestnosti, humanizovať reedukáciu v diagnostických skupinách – rodinných bunkách, uplatňovať výchovné štandardy pre deti s poruchami správania a postupovať podľa individuálnych reedukačných programov (IRP). V praxi sa ciele naplňali komplexným prístupom v rámci diagnostiky, výchovno-vzdelávacej činnosti, terapeutickú činnosti prostredníctvom predmetov špeciálno-pedagogickej podpory a systematickým spracovávaním a prehodnocovaním IRP. Ciele koncepčného zámeru sa pravidelne vyhodnocovali na gremiálnych a odborných poradách oddelení, týždenných IRP poradách a pedagogických radách. Závety hodnotenia boli zosumarizované v Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy a školského zariadenia v školskom roku 2020/2021.

Výchovný program DC „Model režimovej aplikácie skupinových foriem práce“ (VP) riaditeľka zariadenia vydala a zverejnila po prerokovaní v pedagogickej rade a v rade školského zariadenia v riaditeľni aj na webovom sídle DC. Bol vypracovaný zrozumiteľne a prehľadne, vychádzal z reálnych podmienok zariadenia a obsahoval všetky náležitosti v súlade s platnou legislatívou. Vymedzoval vlastné ciele a poslanie výchovy smerujúce k úprave tých negatívnych faktorov, ktoré sa podieľajú na vzniku a vývine porúch správania detí s predpokladom priaznivej prognózy v zmysle readaptácie na rodinné prostredie a pôvodnú školu. Obsahom výchovného programu boli rozpracované formy výchovy vychádzajúce z modelu režimovej aplikácie skupinových foriem práce, ktoré zahŕňali časový harmonogram činností počas dňa a týždňa, komunitné stretnutia všetkých detí a odborných pracovníkov, klubové aktivity, spolusprávu detí (samosprávny orgán detí), prípravu na vyučovanie, záujmové činnosti, sebaobslužné práce, pracovné činnosti a iné výchovné aktivity (vychádzky, návštevy kultúrnych a spoločenských podujatí a pod.). Výchovný plán a osnovy tvorili súčasť výchovného programu a vychádzali z obsahových a výkonových štandardov. Ciele diagnostiky a reedukácie v DC sa realizovali v rodinných bunkách prostredníctvom výchovných oblastí ako rodinná výchova, spoločenská výchova, mravná výchova a výchova k hodnotám, pracovná výchova a domáce práce, estetická výchova, telesná a športová výchova, ekologická výchova.

Výchovné osnovy boli rozpracované v rozsahu ustanovenom výchovným štandardom v piatich okruhoch s dôrazom na formovanie aktivačno-motivačných vlastností, vzťahovo-postojových a charakterových vlastností, emocionálno-dynamickej zložky osobnosti, vôľových vlastností a výkonových vlastností.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Koncept hodnotenia detí malo DC spracovaný ako všeobecné usmernenie určujúce limity správania pre deti. Zapracovaný bol v strategických dokumentoch školy aj ako samostatný interný predpis záväzný pre zamestnancov DC. Určoval ako súčasť hodnotenia správania detí systém zvýhodnení a obmedzení. Cieľom hodnotenia správania bolo poskytnutie spätnej väzby dieťaťu o jeho správaní, posilňovanie sebaregulácie správania a jeho korekcia, motivácia dieťaťa k zmene správania, nová korektívna skúsenosť a zážitok z ocenenia, rozvíjanie citlivosti na to, čo je eticky a morálne prijateľné a čo neprijateľné, posilňovanie dôvery dieťaťa v dospelých, v ich spravodlivosť a v ich schopnosť spoločné pravidlá nielen určovať, ale aj dodržiavať. Úroveň správania dieťaťa sa vyjadrovala denne bodmi, týždenne zaradením na komunite do jedného z piatich stupňov, pričom každý stupeň obsahoval zvýhodnenia, resp. obmedzenia. Na hodnotení sa podieľali pravidelne učители, vychovávatelia, pomocní vychovávatelia a ostatní pracovníci. Hodnotenie sa realizovalo vo všetkých oblastiach výchovnej a vzdelávacej činnosti. Každé dieťa dostávalo o bodovom hodnotení a zápisoch aktuálne informácie verejne pred celou skupinou. Pri uzatváraní celotýždenného hodnotenia spolupracovali vždy triedny učiteľ a kmeňoví vychovávatelia skupiny, o čom viedli záznamy v hodnotiacej knihe.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a zamestnancov bol zapracovaný vo VP. Kontrolná činnosť vychádzala z plánu kontrolnej činnosti v DC na aktuálny školský rok a súvisela najmä s dodržiavaním konceptu hodnotenia a etického kódexu zamestnancov DC. Realizovala sa primerane vo všetkých oblastiach výchovnej a vzdelávacej činnosti, o čom svedčili záznamy z kontrolnej a hospitačnej činnosti riaditeľky zariadenia, vedúcich úsekov školy, výchovy a zápisnice z gremiálnych porád. Podľa predložených záznamov a zápisníc vykonávali vedúci zamestnanci kontrolnú a hospitačnú činnosť systematicky, na spoločných poradách analyzovali výsledky hodnotenia a prijímali opatrenia k zisteným nedostatkom, ktorých plnenie následne priebežne kontrolovali.

Predložená dokumentácia vybraných 20 detí bola kompletná, vedená systematicky a prehľadne. Všetky kontrolované rozhodnutia boli riaditeľkou ŠVZ vydané v súlade s právnym predpisom.

Ponuka krúžkovej a záujmovej činnosti pre deti bola bohatá. DC organizovalo aktivity rôzneho charakteru. V období pred vypuknutím pandémie COVID-19 to boli športové hry, súťaže, zápasy, turnaje, kvízy, celodenné turistické výlety, poznávacie vychádzky, exkurzie, návštevy kultúrnych a spoločenských podujatí. V aktuálnom období v zmysle pandemických opatrení sa organizovali najmä turnaje a kvízy medzi deťmi a dospelými v zariadení, vychádzky do blízkeho okolia a krúžky – spevácky, šikovné ruky, tvorivý, športový, stolnotenisový, posilňovací, sebaobrana pre deti a ďalšie. Medzi dlhodobé projekty patrili Projekt transformácie na rodinné bunky, projekty z Protidrogového fondu, Prevencia kriminality detí a mládeže, Projekt Snoezelen – Zvýšenie efektivity vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením, Grantový program hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava pre voľný čas, šport a sociálne aktivity a pod. Účasť detí na projektoch bola v aktuálnom školskom roku limitovaná epidemickou situáciou.

IRP boli vypracovávané v spolupráci kmeňových vychovávateľov, učiteľov a odborných zamestnancov v počítačovej aplikácii so zaznamenávaním a vyhodnocovaním údajov v podobe grafu a v elektronickom programe FOSTER. Prostredníctvom grafického zobrazenia

sledovali zainteresovaní odborní a pedagogickí zamestnanci posun v správaní detí. Program FOSTER im umožňoval komplexné a chronologické zaznamenávanie údajov o dieťati počas adaptačného obdobia a kontinuálne v priebehu celého jeho pobytu. IRP jednotlivých detí boli pravidelne vyhodnocované a prehodnocované každých 6 týždňov na spoločných IRP poradách za účasti vedenia DC formou odbornej diskusie s následným záznamom údajov. Všetky IRP boli vypracované po 1. mesiaci pobytu dieťaťa v zariadení. Obsahovali osobné, anamnestické údaje, údaje o spolupráci s inými inštitúciami, zdravotné záznamy, záznamy procesu adaptácie, vrátane následných priebežných hodnotiacich záznamov o dosiahnutých zmenách, prognostických údajov, odporúčaní ďalšieho postupu a iné.

Klíma a kultúra ŠVZ

Pedagogickí a odborní zamestnanci na základe údajov z dotazníkového prieskumu školskej inšpekcie považovali klímu zariadenia *za otvorenú*. Všetky sledované ukazovatele boli zaznamenané v pásme bežných hodnôt. Vybraných 10 detí v riadenom rozhovore potvrdilo, že prostredie zariadenia vyvoláva u nich pocit bezpečia a ich práva sú dodržiavané. Na celkovom chode zariadenia sa mohli podieľať prostredníctvom svojich zástupcov spolusprávy, v rámci ktorej boli prezentované ich požiadavky a návrhy smerujúce ku skvalitneniu života v zariadení. Svoje emócie a názory mali možnosť vyjadrovať počas skupinových stretnutí, spoločných komunitných stretnutí a diskrétno aj prostredníctvom schránky dôvery. Z pozorovaných skupinových a komunitných stretnutí bolo zrejmé, že mali svoje zaužívané pravidlá, ktoré boli deťom dobre známe. Skupinových stretnutí sa zúčastňovali učitelia a vychovávatelia, spoločných komunitných stretnutí všetci pedagogickí i odborní zamestnanci v závislosti od epidemickej situácie. V čase nepriaznivej epidemickej situácie bola využívaná možnosť realizácie spoločných komunitných stretnutí v exteriéroch ŠVZ alebo nahradená malými skupinkami v triedach. V uplynulých rokoch zariadenie vydávalo časopis „Schody“. V aktuálnom období využívalo možnosť informovať verejnosť o svojich aktivitách a pôsobení prostredníctvom webového sídla, informačných letákov a brožúr aj dlhodobou spoluprácou s viacerými štátnymi i neštátnymi inštitúciami, školami a dobrovoľníkmi za účelom propagácie zariadenia, odborných stretnutí a sponzorských aktivít.

Služby, spolupráca ŠVZ s inými partnermi

Vychovávateľia poskytovali deťom predovšetkým výchovu a vzdelávanie uskutočňovaním výchovného programu. Okrem výchovného a preventívneho pôsobenia smerujúceho k rozvíjaniu a kultivovaniu osobnosti detí, vytvárania pravidelných návykov pri príprave na vyučovanie, diagnostickej a terapeutickej činnosti sa podieľali na rozvíjaní záujmovej, rekreačnej a odдыхovej činnosti. Úzko spolupracovali s učiteľmi a psychológmi, týždenne sa zúčastňovali terapeutických klubov, zabezpečovali pravidelné hodnotenie detí, kompletizovali informácie do programu FOSTER, pripravovali podklady na vypracovanie záverečných hodnotiacich správ a podľa možnosti informovali rodičov o správaní detí. V súlade s epidemickými opatreniami realizovali a zúčastňovali sa spolu s deťmi víkendových, prázdninových pobytov mimo DC.

Z rozhovoru a plánu činnosti *sociálnych pracovníčok* vyplynulo, že súčasťou ich pracovnej činnosti bola administratívna práca, príjem a evidencia detí v zariadení a sociálne poradenstvo. Počas pobytu dieťaťa spolupracovali s rodinou a poskytovali jej individuálne konzultácie. Úzko spolupracovali s ostatnými zamestnancami zariadenia, s úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), s orgánmi prokuratúry, súdov a polície, s kmeňovými školami a s centrami pre deti a rodinu. Zabezpečovali individuálne návštevy, podieľali sa na presune detí do iných zariadení, viedli evidenciu a denný stav detí. Poskytovali podľa potreby aj individuálnu odbornú starostlivosť o deti a realizovali terapeutické aktivity.

Súčasťou pracovnej činnosti *liečebnej pedagogičky* bola najmä priama individuálna a skupinová liečebno-terapeutická činnosť s deťmi, konzultačno-poradenská činnosť, realizácia preventívnych aktivít a programov, administratívna práca a príprava na odbornú činnosť. *Liečebná pedagogička* vydávala odporúčania pri umiestňovaní detí do karanténnej miestnosti. Poskytovala intervenciu deťom v záchytnom oddelení a karanténnej miestnosti. Zabezpečovala spolu s vychovávateľmi terapeutický klub. Spravovala schránku dôvery. Realizovala krízovú intervenciu podľa aktuálnych potrieb. Pri realizácii skupinových činností poskytovala supervíziu (intervíziu) pedagogickým zamestnancom. Počas pobytu detí spolupracovala s ich rodinami, poskytovala im individuálne konzultácie a liečebno-pedagogické poradenstvo. Spolupracovala tiež s dobrovoľníkmi a sponzormi.

Z plánu činnosti *psychológov*, predloženej dokumentácie a rozhovoru vyplynulo, že základnými činnosťami boli individuálna odborná starostlivosť o dieťa, psychologická diagnostika, psychologické vedenie a poradenstvo, individuálna psychoterapeutická práca, skupinová psychoterapeutická práca, podieľanie sa na zostavovaní a vyhodnocovaní IRP v tíme s pedagógmi, poskytovanie krízovej intervencie a aplikácia preventívno-výchovných činností a aktivít. Súčasťou pracovnej činnosti bola administratívna práca, príprava na odbornú činnosť a terapeutické činnosti v rámci špecifických predmetov. Psychológovia tiež vypracovávali priebežné správy pre súdy, ÚPSVaR, políciu a záverečné správy z pobytu detí v DC. Spolupracovali s rodinami detí, poskytovali im konzultačno-poradenskú činnosť, psychologické výchovné vedenie a zabezpečovali starostlivosť o dieťa aj po pobyte v DC.

Zdravotná sestra poskytovala všetkým deťom neodkladnú prvú pomoc a zdravotnú starostlivosť. Zabezpečovala podávanie liekov, lekárske prehliadky a sprevádzala deti v čase ochorenia na odborné lekárske vyšetrenia. Aktuálne vykonávala preventívnu činnosť v súvislosti s ochorením COVID-19, nevyhnutnú izoláciu a následnú osobnú starostlivosť o deti pozitívne na ochorenie, dbala na osobnú hygienu detí vo všeobecnosti aj na dodržiavanie hygienických opatrení zameraných na zabránenie šírenia nákazy. Viedla podrobnú evidenciu zdravotnej starostlivosti, úrazov a poranení. Ochranu zdravia detí a zdravotnú starostlivosť koordinovala v spolupráci s lekárkou zo Zdravotného strediska Trnávka.

DC spolupracovalo so zriaďovateľom a v čase priaznivej epidemickej situácie sa zapájalo do aktivít mesta a mestskej časti prostredníctvom vzájomnej spolupráce s Magistrátom hlavného mesta Bratislavy pri realizovaní projektov a spolupráce so Saleziánmi v mestskej časti Trnávka. Udržiavalo vzájomné vzťahy s LVS a RC v kraji, najmä prostredníctvom organizovania spoločných športových podujatí, súťaží, turnajov a zápasov. Metodickú pomoc, ambulantnú starostlivosť deťom a rodičom, prednáškovú činnosť a besedy pomáhalo zabezpečovať zariadenie poradenstva a prevencie, ktoré bolo súčasťou DC. Pred nástupom a po ukončení pobytu DC kooperovalo s ÚPSVaR, súdmi, krízovými strediskami, centrami pre deti a rodiny, kmeňovými školami a rodičmi detí. Polícia bola nápomocná pri útekoch detí.

Zistenia z podmienok výchovy

Personálne podmienky

Riaditeľka a zástupkyňa riaditeľky zariadenia spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca aj podmienky zaradenia do kariérového stupňa. Absolvovaním funkčného a funkčného inováčného vzdelávania splnili podmienky získania profesijných kompetencií potrebných na výkon činnosti vedúceho zamestnanca. Výchovná činnosť bola zabezpečená pedagogickými a odbornými zamestnancami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky. Trom pedagogickým zamestnancom plynula lehota na splnenie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v škole, školskom zariadení alebo v triede pre deti

a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Viacerí odborní a pedagogickí zamestnanci v aktuálnom školskom roku absolvovali dlhodobé výcviky Psychologická prevencia a liečba detí a adolescentov II. stupňa, Metódy korektívnej práce s klientom v kontexte výchovy a vzdelávania a vzdelávanie Práca s nepľnoletými páchatelmi násilia na deťoch. Svoje profesijné kompetencie si zvyšovali absolvovaním akreditovaného psychoterapeutického výcviku, supervízneho výcviku, účasťou na odborných seminároch, kazuistických seminároch, konferenciách, sebazvdelávaním a štúdiom odbornej literatúry v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania. ŠVZ dlhodobo organizovalo z grantového programu v spolupráci s Radou vlády SR pre prevenciu kriminality vlastné zážitkové vzdelávanie komunitných foriem práce. Organizovalo tiež odborné supervízne stretnutia formou bálintovských skupín a zabezpečovalo prax študentov v spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave.

Priestorové a materiálno-technické podmienky ŠVZ

K základným priestorovým podmienkam ŠVZ patrili budova zariadenia s vonkajším areálom, trávnatými plochami, udržiavaným školským dvorom, detským, futbalovým, basketbalovým ihriskom a polyfunkčným bazénom. DC malo k dispozícii zrekonštruované átrium, ktoré v letných mesiacoch využívalo na psychohygienické prestávky (desiata, olovrant), posedenia s deťmi, športové aktivity, komunitné stretnutia a návštevy rodičov. Za vstupným priestorom do budovy sa nachádzali kancelárie odborných zamestnancov, vedenia školy a priestor určený pre návštevy detí. Na diagnostiku a reedukáciu boli k dispozícii v interiéri okrem tried aj ďalšie priestory ako telocvičňa, ktorú okrem športových aktivít využívali na komunitné stretnutia s deťmi, posilňovňa, odborná učebňa výpočtovej techniky, relaxačná miestnosť, spoločenská terapeutická miestnosť využívaná aj na besedy, premietanie filmov a pod. K dispozícii mali deti školskú kuchynku. Súčasťou priestorov bola zborovňa pre pedagogických zamestnancov a jedáleň. Ubytovanie detí DC bolo v priestoroch ubytovacích buniek pozostávajúcich z obývacej miestnosti s kuchynským kútom, izieb so samostatným a bočným vchodom a kúpeľne s hygienickým zariadením. Izby mali 2 - 4 postele s úložným priestorom, skrine, nočné stolíky a poličky. V ubytovacej časti sa nachádzala práčovňa, sušiareň, miestnosť zdravotnej sestry, ošetrovňa a izolačná miestnosť. Všetky vnútorné i vonkajšie priestory sa v mimovyučovacom čase účelne využívali na realizáciu výchovného programu, veľkosť interiéru a exteriéru DC zodpovedala kapacite 44 detí. V zariadení bolo zriadené záchytné oddelenie pre umiestnenie detí pohybujúcich sa nepovolene mimo svojho domova alebo kmeňového zariadenia náhradnej rodinnej výchovy a 2 karanténne miestnosti. Miestnosti slúžili na zabezpečenie hygieny dieťaťa, jeho ochranu a upokojenie. Podľa predloženého pôdorysu a fyzickej prehliadky priestorov boli zriadené v súlade s právnym predpisom. Písomné záznamy o dôvodoch a priebehu použitia miestností boli vyhotovené v súlade s právnym predpisom. Obsahovali uvedenie dátumu a času umiestnenia, času vychádzok na čerstvom vzduchu, poskytnutý materiál na čítanie, vzdelávanie alebo upokojenie, čas kontaktu s pedagogickým zamestnancom alebo psychológom, rozsah poskytnutej pomoci a starostlivosti. Posledné umiestnenie dieťaťa v karanténnej miestnosti sa uskutočnilo 05. 12. 2021. Posledný záznam o pobyte dieťaťa v záchytnom oddelení bol vypracovaný v spolupráci s políciou dňa 24. 01. 2022.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Interná smernica prevencie šikanovania DC, organizačný a vnútorný poriadok obsahovali ustanovenia o ochrane detí pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou a násilím. Odborní zamestnanci v spolupráci s políciou aj dobrovoľníkmi priebežne organizovali besedy a prednášky pre deti na témy súvisiace so sociálnopatologickými javmi ako prevenciu pred ich vznikom. Preventívne aktivity sa vykonávali v rámci individuálnych stretnutí, skupinových

stretnutí, špecifických predmetov, terapeutických klubov a aktivity nazvanej „Voľná tribúna“. Zavedené postupy a pravidlá v súvislosti s adaptačným obdobím, útekmi, návštevami, telefonovaním a používaním vlastných mobilných telefónov, podrobnosti o použití výchovných opatrení a ochranných opatrení boli súčasťou interného predpisu o systéme hodnotenia, rozpracované boli tiež v strategických dokumentoch zariadenia a tvorili prílohy školského a vnútorného poriadku. Školský poriadok vydala riaditeľka po prerokovaní v pedagogickej rade a rade zariadenia. Obsahoval všetky náležitosti v súlade s právnym predpisom. Deti boli so školským poriadkom, systémom hodnotenia, výchovných a ochranných opatrení oboznamované v procese prijímania do zariadenia a opakované aj počas výchovnej činnosti v priebehu pobytu. Systém výchovných opatrení mal motivačný charakter. Ochranné opatrenia boli nastavené tak, aby chránili deti pred ohrozením ich zdravia nevhodným správaním. Podľa predloženej dokumentácie a vyjadrenia detí im bola riadne poskytovaná zdravotná starostlivosť. Finančné zabezpečenie detí bolo zaznamenávané v evidencii vreckového.

Zistenia z priameho pozorovania na komunitných stretnutiach a preventívnych aktivitách

Výchovná činnosť bola školskými inšpektorkami pozorovaná na 2 *spoločných komunitných stretnutiach (denom aj týždenom)*, 2 *skupinových stretnutiach* a 2 *terapeutických stretnutiach* v rámci špecifických predmetov *prevencia sociálno-patologických javov (PSP)* a *terapeuticko-korekčné cvičenia (TKC)*. Spoločné komunitné stretnutia viedol vedúci výchovy v spolupráci s riaditeľkou zariadenia podľa vopred stanoveného programu s danou štruktúrou, zaužívanými postupmi a rituálmi (skladanie poradového čísla komunity, otvorenie stretnutia dieťaťom zastávajúcim funkciu „zvonár“, rozdávanie spevníkov, rituálne privítanie nových členov výzvou k predstaveniu sa, obdarovaním a kladením 3 otázok, blahoželanie oslávencom, referovanie o programe dňa a kontrole upratovania, realizovanie dennej aktivity „čarovná loptička“, ktorú ako putovný predmet venovali deti svojim najobľúbenejším kamarátom, rozdávanie pošty „poštárom“, lúčenie sa obdarovaním, objatím a pod.). Počas týždennej hodnotiacej komunity sa uskutočnilo zaraďovanie detí do hodnotiacich stupňov a ich odmeňovanie za dosiahnutie najlepších 2 stupňov sladkou odmenou, za dosiahnutie najlepšieho stupňa aj drobnými darčekom a vymenovaním do funkcií („zvonár“, „poštár“, funkcia rozdávania spevníkov, kontroly upratovania a pod.). V časti rôzne na oboch pozorovaných komunitách boli deti vyzvané k sebareflexii. Mali možnosť vyjadriť sa k hodnoteniu, zážitkom, prípadným konfliktom a zvládaniu situácií uplynulého dňa a týždňa. Oslovení k predloženiu návrhov a požiadaviek boli členovia spolusprávy. Súčasťou programu boli tematické aktivity k sviatku sv. Valentína a informácie o plánovaných akciách. Počas komunitných stretnutí sa všetky aktivity prelínali so spevom piesní z pripravených spevníkov. Po ukončení komunit ostali prítomní len zamestnanci, individuálne rozoberali situáciu jednotlivých detí a postupy riešenia vzniknutých problémov.

Počas skupinových hodnotiacich stretnutí si v 2 pozorovaných skupinách zúčastnení v kruhu zhodnotili pracovný týždeň, viedli diskusiu o svojich úspechoch a neúspechoch, boli vyzvaní k sebahodnoteniu, k zreferovaniu priebehu týždenných udalostí. Učitelia ich postupne oboznámili s pridelenými bodmi a zaradením do stupňa hodnotenia podľa bodového systému, pričom hodnotenie s vychovávateľmi zdôvodnili. Deti mali možnosť k uvedenému zaujať svoje stanovisko, vyjadriť pocity a emócie, čo individuálne realizovali. K vyjadreniu bol vyzvaný aj prítomný zástupca spolusprávy.

V priebehu PSP boli deti jednej skupiny vedené dvoma pedagógmi k prehľbovaniu komunikačných spôsobilostí v rámci tematického celku Medziľudské vzťahy. Po úvodnej motivačnej aktivite, premietnutí krátkej komentovanej prezentácie o pravidlách komunikácie v triede a diskusii deti v kruhu aktívne rozhodovali o vhodnosti pozdravov v rôznych situáciách a neverbálne vyjadrovali inštrukcie, ktoré sa ostatní snažili identifikovať. Vo dvojiciach alebo trojiciach spoločne rozhodovali a priradľovali piktogramy a značky k emóciám, stavom a náladám. Aktivitami, do ktorých sa so záujmom zapájali i spoločnou diskusiou, si okrem osvojovania pravidiel efektívnej verbálnej komunikácie rozvíjali aj svoje kritické myslenie a schopnosť kooperácie.

Počas TKC deti ďalšej skupiny pracovali pod vedením psychológa a vedúceho výchovy v kruhu. Činnosť bola realizovaná v terapeutickej miestnosti s cieľom identifikovať a uvedomiť si faktory podmieňujúce problémové správanie, priznať si vlastné chyby a rozprávať o nich, zamyslieť sa nad neprimeraným riešením svojich problémov s následnou korekciou. Vhodne boli využité aktivity Nedokončená veta, Koláč dôvodov umiestnenia do DC, Stolička po mojej pravej ruke je voľná, ktoré viedli deti k sebareflexii a rozvíjali pozitívne sociálne interakcie. Prostredníctvom nich mali deti priestor na riešenie aktuálnych problémov a konfrontáciu vlastných skúseností so sociálnymi normami. Aktívne a ochotne sa zapájali do realizovaných činností.

Zistenia z riadeného rozhovoru s deťmi k dodržiavaniu detských a ľudských práv

Úroveň bezpečnosti a dodržiavania detských a ľudských práv v DC bola sledovaná riadenými rozhovormi školských inšpektoriek s 10 vybranými deťmi 5. – 9. ročníka.

Všetky deti počas rozhovoru jednoznačne vyjadrili názor, že sa v zariadení cítia dobre. Žiadne dieťa nezažilo fyzické ani psychické násilie. V rozhovore všetci uviedli, že sa medzi deťmi zvykli riešiť konflikty a hádky rozhovorom s vychovávateľmi v skupinách cez víkendy a počas hodnotenia, rozhovorom s psychológmi, liečebnou pedagogičkou, učiteľkou, na komunitu a prostredníctvom schránky dôvery. Deti uvádzali viaceré dospelé osoby, ktorým by sa v prípade problémov v zariadení neváhali zdôveriť (skupinoví vychovávatelia, psychológovia, liečebná pedagogička, učiteľia). Všetky deti ďalej zhodne uviedli, že prejavy nevhodného správania zamestnancov zariadenia voči nim sa nikdy nevyskytli, vychovávatelia s nimi dobre zaobchádzali, boli k nim milí a priateľskí. 100% detí sa vyjadrilo, že mali možnosť výberu činností vo svojom voľnom čase a v zariadení mali aj svoje súkromie. V rozhovore všetky deti potvrdili, že na komunitnom stretnutí mohli povedať svoj názor, 70% z nich sa však nie vždy chcelo vyjadriť a zaujať stanovisko k danému problému alebo téme. Všetci respondenti spontánne uviedli, že ich príbuzní im mohli podľa pravidiel telefonovať do zariadenia aj ich navštevovať. Navštevy prebiehali na určenom mieste v priestoroch zariadenia, čo uviedlo 90% detí alebo po dohode aj mimo zariadenia, čo uviedlo 60% detí. Opýtaní zhodne potvrdili, že von chodili podľa počasia denne. Popoludní sa venovali pravidelnej činnosti podľa harmonogramu, športovým aktivitám, najmä basketbalu a vybíjanej, záujmovej činnosti (ako obľúbené uvádzali kreslenie, maľovanie, krúžky – posilňovací, fitnes, tvorivý, sebaobranu), upratovaniu, príprave na vyučovanie. Vychovávatelia pre nich organizovali vychádzky do cukrárne, na zmrzlinu, k jazeru Kuchajda, turnaje medzi deťmi a dospelými, na ktoré podľa polovice opýtaných v rámci popoludňajšej činnosti aj trénovali. Deti, ktoré boli v zariadení opakované, uviedli, že sa pred začiatkom nepriaznivej epidemickej situácie organizovali športové súťaže a turnaje s LVS aj mimo zariadenia, zúčastňovali sa celodenných výletov napr. na Červený kameň, do Starého Mesta a pod. 100% opýtaných uviedlo, že im bola poskytovaná

dobrá zdravotná starostlivosť. Pravidelne dostávali vitamíny alebo potrebné lieky v prípade choroby, bolesti, mali ošetrované poranenie, zabezpečené vyšetrenie u lekára. Bola im venovaná starostlivosť počas ochorenia COVID-19 (testovanie, meranie teploty, podávanie vitamínov, liekov a pod.). Všetky deti pokračovali v zariadení vzdelávaním v príslušnom ročníku základnej alebo špeciálnej základnej školy.

2 ZÁVERY

DC malo jasne formulované ciele koncepčného zámeru. Výchovnú činnosť uskutočňovalo, podľa VP zohľadňujúceho reálne podmienky zariadenia, systematickou prácou v diagnostických skupinách – rodinných bunkách podľa modelu režimovej aplikácie skupinových foriem práce. Kontrolná činnosť bola realizovaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na aktuálny školský rok s dôsledným posudzovaním dodržiavania nastaveného konceptu hodnotenia detí. Plánovanú kontrolnú a hospitačnú činnosť vedenie zariadenia analyzovalo a k zisteným nedostatkom prijímalo priebežne opatrenia s následnou kontrolou ich plnenia. Dokumentácia detí sa viedla komplexne. IRP boli vypracované každému dieťaťu po 1. mesiaci pobytu, boli vedené dvoma spôsobmi v elektronickej aplikácii umožňujúcej sledovať posun v správaní detí a v programe FOSTER. Pravidelne sa vyhodnocovali a prehodnocovali na IRP poradách zainteresovaných odborných a pedagogických zamestnancov za účasti vedenia DC. Pedagogickí a odborní zamestnanci považovali klímu zariadenia za otvorenú. Prostredníctvom schránky dôvery, volených zástupcov spolusprávy a vytváraním vhodných podmienok na komunitných stretnutiach mohli deti prezentovať svoje požiadavky a slobodne vyjadrovať svoje názory a emócie. Zariadenie využívalo rôznorodé možnosti informovania verejnosti o organizovaných aktivitách a fungovaní. Personálne a priestorové podmienky umožňovali uskutočňovať diagnostickú, psychoterapeutickú a výchovno-vzdelávaciu starostlivosť v súlade s výchovným programom, čo nastavovalo vhodné podmienky života detí v zariadení a smerovalo k pozitívnym zmenám v ich správaní. Deti sa podľa rozhovorov v zariadení cítili bezpečne, mali možnosť účasti na rôznorodých voľnočasových a záujmových aktivitách. Ponuka krúžkovej činnosti bola bohatá. Podmienky na dodržiavanie detských a ľudských práv v zariadení boli vytvorené a preukázateľne sa dodržiavali. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia deklarované vo vnútorných predpisoch zariadenia vychádzali z platnej legislatívy. Systém hodnotenia detí, výchovných a ochranných opatrení bol nastavený motivačne. Karanténna miestnosť spĺňala zákonné kritériá. Ochranné opatrenia napomáhali predchádzať ohrozeniu zdravia detí.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Výchovný program DC, Slovinská 1, Bratislava „Model režimovej aplikácie skupinových foriem práce“;
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy a školského zariadenia za školský rok 2020/2021;
3. koncepcia rozvoja DC;
4. hodnotiaci kniha so záznamami o hodnotení a pridelení bodov;
5. plán kontrolnej činnosti na aktuálny rok;
6. hospitačné záznamy z realizovanej kontrolnej činnosti;
7. zápisnice z porad a pedagogických rád;
8. osobné spisy detí vrátane IRP;
9. rozhodnutia vydané riaditeľkou;
10. dokumentácia krúžkovej a záujmovej činnosti;

11. kniha spolusprávy;
12. komunitná kniha;
13. plán činnosti psychológa, sociálneho pracovníka, liečebného pedagóga;
14. plán výchovnej činnosti na školský rok 2021/2022;
15. doklady o vzdelaní PZ a OZ;
16. plán profesijného rozvoja a ročný plán vzdelávania;
17. záznamy o priebehu použitia karanténnej miestnosti a záchytného oddelenia;
18. interné smernice k hodnoteniu a ochrane pred sociálno-patologickými javmi;
19. organizačný a vnútorný poriadok;
20. školský poriadok;
21. záznamy z preventívnych programov a aktivít;
22. dokumentácia zdravotnej starostlivosti;
23. evidencia vreckového.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Katarína Kevická Marčeková

Dňa: 28. 02. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:
PaedDr. Katarína Kevická Marčeková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Ľubica Murínová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 07. 03. 2022

v Bratislave:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Bratislava:

PaedDr. Katarína Kevická Marčeková .....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ľubica Murínová .....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Ľubica Murínová, riaditeľ školského zariadenia .....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Katarína Kevická Marčeková, školská inšpektorka .....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti